सोऽहं तपःसमास्थाय मोक्ष्यामीदं कलेवरं । कथं मे प्रेत्यभावेऽपि न तैः स्यात्सह सङ्गमः । १५७५
तमेवं वादिनं शेषं पितामह उवाचह । जानामि शेष सर्व्वेषां भ्रातॄणां ते विचेष्टितं ।
मातुश्चाप्यपराधाद्वै भ्रातॄणां ते महद्भयं । कृतोऽत्र परिहारश्च पूर्व्वमेव भुजङ्गम ।
भ्रातॄणां तव सर्व्वेषां न शोकं कर्त्तुमर्हसि । वृणीष्व च वरं मत्तः शेष यत्तेऽभिकाङ्क्षितं ।
दास्यामि हि वरं तेऽद्य प्रीतिर्मे परमा त्वयि । दिष्ट्या बुद्धिश्च ते धर्म्मे निविष्टा पन्नगोत्तम ।
भूयो भूयश्च ते बुद्धिर्द्धर्मे भवतु सुस्थिरा । शेषउवाच । एषएव वरो देव काङ्क्षितो मे पितामह । धर्मे मे रमतां बुद्धिः शमे तपसि चेश्वर । १५८०
॥ ब्रह्मोवाच ॥ प्रीतोऽस्म्यनेन ते शेष दमेन च शमेन च । त्वयाविदं वचः कार्य्यं मन्नियोगात्प्रजाहितं ।
इमां महीं शैलवनोपपन्नां ससागरग्रामविहारपत्तनां । त्वं शेषसम्यक्चलितां यथावत्संगृह्य तिष्ठस्व यथाऽचला स्यात् ।
॥ शेष उवाच ॥ यथाह देवो वरदः प्रजापतिर्महीपतिर्भूतपतिर्जगत्पतिः । तथा महीं धारयिताऽस्मि निश्चलां प्रयच्छ तां मे शिरसि प्रजापते ।
॥ ब्रह्मोवाच ॥ अधो महीं गच्छ भुजङ्गमोत्तम स्वयं तवैषा विवरं प्रदास्यति । इमां धरां धारयता त्वया हि मे महत्प्रियं शेष कृतं भविष्यति ।
॥ सौतिरुवाच ॥ तथेति कृत्वा विवरं प्रविश्य स प्रभुर्भुवो भुजगवराग्रजः स्थितः । बिभर्त्ति देवीं शिरसा महीमिमां समुद्रनेमिं परिगृह्य सर्वतः । १५८५
॥ ब्रह्मोवाच॥ शेषोऽसि नागोत्तमधर्मदेवो महीमिमां धारयसे यदेकः । अनन्तभोगैः परिगृह्य सर्वं यथाऽहमेवं बलभिद्यथा वा ।
॥ सौतिरुवाच ॥ अधोभूमौ वसत्येवं नागोऽनन्तः प्रतापवान् । धारयन्वसुधामेकः शासनाद्ब्रह्मणो विभुः ।
सुपर्णञ्च सहायं वै भगवानमरोत्तमः । प्रादादनन्ताय तदा वैनतेयं पितामहः ।
इत्यादिपर्वणि आस्तीके षट्त्रिंशोऽध्यायः ॥ ३६ ॥
॥ सौतिरुवाच ॥ मातुः सकाशात्तं शापं श्रुत्वा वै पन्नगोत्तमः । वासुकिश्चिन्तयामास शापोऽयं न भवेत्कथं ।
ततः स मन्त्रयामास भ्रातृभिः सह सर्व्वशः । ऐरावतप्रभृतिभिः सर्वैर्धर्म्मपरायणैः । १५९०
॥ वासुकिरुवाच ॥ अयं शापो यथोद्दिष्टो विदितं वस्तथाऽनघाः । तस्य शापस्य मोक्षार्थं मन्त्रयित्वा यतामहे ।
सर्वेषामेव शापानां प्रतिघातो हि विद्यते । नतु मात्राऽभिशप्तानां मोक्षः क्व न विद्यते ।
अव्ययस्याप्रमेयस्य सत्यस्य च तथाऽग्रतः । शप्ता इत्येव मे श्रुत्वा जायते हृदि वेपथुः ।
नूनं सर्व्वविनाशोऽयमस्माकं समुपागतः । न ह्येतां सोऽव्ययोदेवः शपन्तीं प्रत्यषेधयत् ।
तस्मात्संमन्त्रयामोऽद्य भुजङ्गानामनामयं । यथा भवेद्धि सर्व्वेषां मा नः कालोऽत्यगादयं । सर्व्व एव हि नस्तावद्बुद्धिमन्तो विचक्षणाः । अपि मन्त्रयमाणा हि हेतुं पश्याम मोक्षणे । १५९५
यथा नष्टं पुरा देवा गूढमग्निं गुहागतं । यथा स यज्ञो न भवेद्यथा वाऽपि पराभवः । जनमेजयस्य सर्पाणां विनाशकरणाय वै ।
॥ सौतिरुवाच ॥ तथेत्युक्त्वा ततः सर्व्वे काद्रवेयाः समागताः । समयं चक्रिरे तत्र मन्त्रबुद्धिविशारदाः ।
एके तत्राब्रुवन्नागा वयं भूत्वा द्विजर्षभाः । जनमेजयं तु भिक्षामो यज्ञस्ते न भवेदिति ।